

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ПРАЦІ**

Н А К А З

м. Київ

№ _____

**Про затвердження Порядку
проведення психофізіологічної
експертизи працівників, які
залучаються до виконання
робіт підвищеної небезпеки та
тих, що потребують
професійного добору**

Відповідно до статей 4, 5, 17 Закону України «Про охорону праці», з метою удосконалення медичного забезпечення працівників, які залучаються до виконання робіт підвищеної небезпеки та тих, що потребують професійного добору

НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити:
 - 1.1. Порядок проведення психофізіологічної експертизи працівників, які залучаються до виконання робіт підвищеної небезпеки та тих, що потребують професійного добору, що додається;
 - 1.2. Перелік видів робіт, що потребують професійного добору, що додається;
 - 1.3. Інтегрований перелік видів робіт, що потребують професійного добору, видів робіт підвищеної небезпеки, робіт підвищеної небезпеки та професійно важливих психофізіологічних якостей, що додається;
 - 1.4. Облікову форму медичної документації «Висновок психофізіологічної експертизи особи щодо відповідності до професійних вимог з виконання робіт підвищеної небезпеки та тих, що потребують професійного добору» та інструкцію щодо її заповнення, що додаються;
 - 1.5. Облікову форму медичної документації «Протокол психофізіологічного обстеження» та інструкцію щодо її заповнення, що додаються;
2. Визнати такими, що втратили чинність:
 - 2.1. Наказ Міністерства охорони здоров'я України та Державного комітету України по нагляду за охороною праці № 263/121 від 23.09.94 "Про затвердження Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі"

- 2.2. 8.2. Наказ Міністерства охорони здоров'я України та Державного комітету України по нагляду за охороною праці № 102/85 від 06.06.95 "Про внесення змін до Переліку робіт де є потреба у професійному доборі"
3. Директорату громадського здоров'я та профілактики захворюваності (Руденко І.С.) забезпечити у встановленому порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
 4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
 5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра охорони здоров'я України – головного державного санітарного лікаря України Кузіна І.В. та заступника Голови Державної служби України з питань праці _____.

Міністр охорони здоров'я України
ЛЯШКО

Віктор

В.о. Голови Державної служби України з питань праці

Ігор ДЕГНЕРА

Заступник Міністра - головний державний
санітарний лікар України

І. Кузін

Заступник Голови Державної служби України з
питань праці

Генеральний директор Директорату громадського
здоров'я

І. Руденко

Начальник Управління правового забезпечення

Директор медичного департаменту

Завідувач Сектору оцінки та усунення корупційних
ризиків

Начальник Управління організаційного забезпечення
роботи апарату

Начальник Управління організації роботи
керівництва Міністерства

Реєстр розсилки:
до справи – 1
Мінюст -1

ПОГОДЖЕНО:

Віцепрем'єр-міністр — Міністр
цифрової трансформації України

М. Федоров

Голова Державної регуляторної
служби України

О.Кучер

Голова Антимонопольного
комітету України

О. Піщанська

Голова Спільного
представницького органу
репрезентативних всеукраїнських
об'єднань профспілок на
національному рівні

Г. Осовий

Голова Спільного
представницького органу сторони
роботодавців на національному
рівні

Д. Олійник

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ МОЗ і Держпраці України

«_____» _____ 2022 р. № _____

**Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України**

«_____» _____ 2022 р. за № _____

ПОРЯДОК

проведення психофізіологічної експертизи працівників, які залучаються до виконання робіт підвищеної небезпеки та тих, що потребують професійного добору

1. Цей Порядок визначає єдині вимоги до організації та проведення психофізіологічної експертизи працівників, які залучаються до виконання робіт підвищеної небезпеки та тих, що потребують професійного добору.

2. Визначення, що стосуються цього Порядку:

Робота підвищеної небезпеки - робота в умовах впливу шкідливих і небезпечних виробничих чинників або така, де є потреба в професійному доборі, чи пов'язана з обслуговуванням, керуванням, застосуванням технічних засобів праці або технологічних процесів, що характеризуються підвищеним ризиком виникнення аварій, пожеж, загрози життю та заподіяння шкоди віком (згідно з п. 4.25 ДСТУ 2293:2014).

Професійний добір – сукупність заходів, призначеність яких — добирати осіб для виконання, без ушкодження їхнього здоров'я, певного виду трудової діяльності за їхніми професійними знаннями, анатомо-фізіологічними, психофізіологічними та психологічними особливостями й віком (згідно з п. 4.53 ДСТУ 2293:2014).

Психофізіологічна експертиза (далі – ПФЕ) - комплекс заходів, спрямованих на проведення одного з видів професійного добору та подальшого супроводження працівника за його професійно важливими психофізіологічними якостями (згідно з п. 4.65 ДСТУ 2293:2014).

Професійно важливі психофізіологічні якості (далі - ПВПФЯ) - індивідуальні психофізіологічні характеристики особи, необхідні та достатні

для ефективного і безпечного виконання робіт підвищеної небезпеки та тих, що потребують професійного добору.

Психофізіологічне обстеження (далі - ПФО) - процедура визначення рівня розвитку ПВПФЯ обстежуваної особи шляхом тестування, спостереження, співбесіди з метою формування Висновку ПФЕ про відповідність (або невідповідність) особи за ПВПФЯ, вимогам до виконання робіт підвищеної небезпеки та тих, що потребують професійного добору.

3. Об'єктом ПФЕ є рівень розвитку і вікова динаміка ПВПФЯ працівника, який залучається до виконання робіт підвищеної небезпеки та тих, що потребують професійного добору.

4. Головною метою ПФЕ є запобігання виникнення помилкових дій працівників, аварійності, травматизму і смертності на виробництві, пов'язаних з психофізіологічними причинами.

5. Завданням ПФЕ є профілактика формування і розвитку перевтоми, збереження працездатності та здоров'я працівників шляхом запобігання професійної дезадаптації.

5. ПФЕ є складовою частиною медичного огляду і проводиться працівникам, які залучаються (плануються залучатись) до виконання робіт підвищеної небезпеки та тих, що потребують професійного добору, відповідно до «Інтегрованого переліку видів робіт, що потребують професійного добору, видів робіт підвищеної небезпеки, робіт підвищеної небезпеки та професійно важливих психофізіологічних якостей».

6. ПФЕ проводиться в рамках попереднього, періодичного і позачергового медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі.

7. Працівники направляються на ПФЕ роботодавцем. Необхідність проведення ПФЕ визначається роботодавцем за наявності робіт підвищеної небезпеки та тих, що потребують професійного добору, за результатами атестації робочих місць і визначення категорії працівників, які підлягають періодичним профілактичним медичним оглядам,.

8. ПФЕ проводиться на підставі договору роботодавця або фізичної особи із закладом охорони здоров'я (далі - ЗОЗ), що здійснює ПФЕ. Розмір плати за проведення ПФЕ з наданням Висновку ПФЕ не може перевищувати 0,1 мінімальної заробітної плати.

9. ПФЕ проводять ЗОЗ, що мають у своєму складі кабінет ПФЕ і ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики за спеціальністю "психофізіологія" та оснащені програмними (програмно-апаратними) комплексами для ПФЕ, що пройшли перевірку на відповідність установленим регламентним вимогам (згідно з вимогами постанови Кабінету міністрів України від 2 жовтня 2013 р. № 753 "Про затвердження Технічного регламенту щодо медичних виробів").

10. Методика психофізіологічної експертизи працівників, які залучаються до виконання робіт підвищеної небезпеки та тих, що потребують професійного добору, і критерії ПФЕ затверджуються наказами МОЗ України.

11. Працівники ЗОЗ, що проводять ПФЕ, зобов'язані дотримуватися етичних норм і вимог до конфіденційності медичної інформації.

12. Особи, які звернулися для проходження ПФЕ до ЗОЗ, що проводить ПФЕ, інформуються щодо мети і процедури обстеження, можливих результатів дослідження, та письмово засвідчують добровільну згоду на проведення обстеження і обробку даних.

13. ЗОЗ, що проводить ПФЕ, впроваджує автоматизовану систему обліку багаторівневої клієнт-серверної технології збирання, обробки, збереження та аналізу інформації щодо результатів ПФЕ та забезпечує її передачу у вигляді оперативної інформації до уповноваженого МОЗ України Адміністратора електронної системи обліку даних ПФЕ, де проводиться аналітична обробка отриманих результатів і формується унікальний номер, що присвоюється Висновку ПФЕ обстеженої особи.

Результати аналітичної обробки даних ПФО автоматизовано в режимі реального часу повертаються до ЗОЗ, де проведено дане ПФО. Зазначені результати є підставою для формування Висновку ПФЕ стосовно конкретної обстеженої особи.

14. За результатами ПФО оформляються Висновок ПФЕ (Висновок психофізіологічної експертизи особи щодо відповідності до професійних вимог з виконання робіт підвищеної небезпеки та тих, що потребують професійного добору), і Протокол психофізіологічного обстеження (далі - Протокол ПФО), що роздруковується відповідно до затверджених форм.

15. У Висновку ПФЕ зазначається відповідність (невідповідність) рівня розвитку ПВПФЯ професійним вимогам та можливість (неможливість) залучення особи до виконання конкретного виду робіт.

Висновок ПФЕ засвідчується особистим підписом лікаря-психофізіолога, який проводив ПФЕ, та скріплюється підписом посадової особи і печаткою ЗОЗ, де проводилась ПФЕ.

16. У Висновку ПФЕ вказується, до якої групи слід віднести обстежену особу за рівнем розвитку її ПВПФЯ:

Група 1. За своїми професійно важливими психофізіологічними якостями відповідає професійним вимогам та може бути залученим до виконання робіт ...(назва конкретного виду робіт).

Група 2. За своїми професійно важливими психофізіологічними якостями відповідає професійним вимогам та може бути залученим до виконання робіт ...(назва конкретного виду робіт). Потребує проведення повторної ПФЕ через один рік під час проходження чергового медичного огляду.

Група 3. За своїми професійно важливими психофізіологічними якостями не відповідає професійним вимогам до виконання та не може бути залученим до виконання робіт ...(назва конкретного виду робіт).

17. Максимальний термін дії Висновку ПФЕ - три роки.

18. У Протоколі ПФО відображаються відомості про розрахункові показники рівня розвитку ПВПФЯ обстеженої особи.

Протокол ПФО засвідчується особистими підписом і лікарською печаткою лікаря-психофізіолога, який проводив ПФЕ.

19. Висновок ПФЕ та Протокол ПФО видаються особі, яка пройшла ПФО, для надання у Комісію, яка проводить медичні огляди працівників, зайнятих на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі.

20. У разі незгоди особи або роботодавця, який направив особу на ПФЕ, з результатами ПФЕ, що оформляється письмовою заявою, може бути проведене одноразове повторне ПФО. Висновок ПФЕ за результатом повторного ПФО є остаточним.

21. Результати ПФЕ можуть бути оскаржені особою у порядку, встановленому чинним законодавством.
